

## 2023. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhind (video)

2023. aasta Sahharovi auhinna pälvisid Jina Mahsa Amini ja Iraani naiste protestiliikumine.



▶ **Euroopa Parlament tunnustab Jina Mahsa Amini ja Iraani naisi**  
[https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/v\\_N01\\_AFPS\\_231212\\_SKWP](https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/v_N01_AFPS_231212_SKWP)

Teisipäeval, 12. detsembril andis Euroopa Parlament Strasbourgis toimunud pidulikul tseremoonial Jina Mahsa Aminile ja Iraani naistele üle 2023. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhinna.

Jina Mahsa Aminist sai Iraani naiste rõhumise ja vastupanu sümbol, kui Teherani politsei ta 2022. aastal range loorikandmisnõude väidetava rikkumise eest kinni võttis ning neiu kolm päeva hiljem vahistajate tekitatud vigastustesse suri. Uudis tema surmast põhjustas Iraanis üleriigilised protestid ning paljud naised tulid loosungi „Naine! Elu! Vabadus!” all loorikandmise käsu ja muude diskrimineerivate seaduste vastu meelt avaldama.

Jina Mahsa Amini perekonda esindas Strasbourgis nende advokaat Saleh Nikbakht, kuna Iraani ametivõimud konfiskeerisid lennujaamas nende passid ning keelasid neil riigist lahkuda. Tseremoonial osalesid ka Iraani naisõiguslased Afsoon Najafi ja Mersedeh Shahinkar.

Tseremooniat avades ütles parlamendi president Roberta Metsola: „Iraani naiste julgust ja vastupidavust nende võitluses õigluse, vabaduse ja inimõiguste eest ei saa peatada. Nende häält ei saa vaigistada ja kuigi neid ei ole täna siin, tajume nende kohalolekut.“

Saleh Nikbakht luges tseremoonial ette Jina ema Mozhgan Eftekhari pöördumise: „Jina on elu taassünd; temast sai vabaduse salakood ning ta levitas unistust vabadusest oma sünnikohas, Kurdistanis, üle kogu Iraani, Lädis-Ida ja maailma.“

Vaata [tseremoonia salvestust](#).

Vaata [täispikka intervjuud Iraani naisõiguslaste Afsoon Najafi ja Mersedeh Shahinkariga meie Youtube'i kanalil](#).



### 2023. aasta Sahharovi auhind

[https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/v\\_N01\\_AFPS\\_231212\\_SKMD](https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/v_N01_AFPS_231212_SKMD)

Euroopa Parlament annab [Sahharovi mõttevabaduse auhinda](#) välja alates 1988. aastast. Sellega tunnustatakse üksikisikuid ja organisatsioone, kes võitlevad inimõiguste ja põhivabaduste eest. Auhind on oma nime saanud Nõukogude füüsiku ja poliitilise teisitimõtleja Andrei Sahharovi järgi. Tunnustusega kaasneb 50 000 euro suurune auhinnaraha.

### Lisateave

[Uuring: 2023. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhinna laureaat Jina Mahsa Amini ja Iraani naised](#)

[Fotod, videod ja helimaterjalid 2023. aasta Sahharovi auhinna kohta](#)  
[Elmised Sahharovi auhinna laureaadid](#)